

Møde i Uddannelsesudvalget – Læreruddannelsen i VIA

Mødested

Læreruddannelsen & hf, Nr. Nissum
Svinget 5
Lokale GU10 (den gule bygning)

Mødetidspunkt

25. september 2025
Kl. 12.30-14.00

REFERAT

Deltagere

Børn & Unge-chef Stefan Møller Christiansen, Aarhus Kommune
Studieleder Pia Bramming, Institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet
Lærer Frederik Røgen Noesgaard, Danmarks Lærereforening
Næstformand Søren H. Hansen, Aarhus Lærereforening
Underviser Jens Damkjær, Læreruddannelsen Aarhus
Underviser Berith Ravnsgaard Christensen, Læreruddannelsen Vestjylland – suppleant for Brian Knudsen
Studerende Jonas Stensdal Klitte, Læreruddannelsen Skive
Uddannelsesleder Torben Kirkegaard, EVU
Uddannelsesleder Majbritt Breum Nielsen, Læreruddannelsen og hf Nørre Nissum
Uddannelsesleder Morten Holck Jørgensen, Læreruddannelsen Aarhus
Uddannelsesleder Anja Madsen Kvols, Læreruddannelsen Silkeborg
Uddannelsesleder Anne Christina Antunes, Læreruddannelsen Skive
Forskningschef Andreas Rasch-Christensen, Forskningsområde for pædagogik og dannelse VIA
Uddannelsesdekan Elsebeth Jensen, Læreruddannelsen VIA
Kvalitetspartner Anne Gram Junge, Læreruddannelsen VIA

Afbud

Professor Nikolaj Elf, Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet
Underviser Brian Knudsen, Læreruddannelsen Skive
Rektor Anne Bisgaard Vase, Odder Gymnasium
Skoleleder Irina Frello Hansen, Aarhus Skolelederforeningen
Skoleleder Winnie Tornvig Hooge, Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier
Konst. skolechef Rasmus Højlund, Holstebro Kommune
Studerende Mathilde Jacobsen Kirkegaard, Læreruddannelsen Aarhus
Studerende Joanna J.N. Hüsges, Læreruddannelsen Nørre Nissum
Rektor Peter Damgaard Lunde, Holstebro Gymnasium & hf
Skolechef, Rasmus Andreassen, Silkeborg Kommune

Gæster

Mødeleder:

Stefan Møller Christiansen

Referent:

Anne Gram Junge

Dato: 25.09.2025

J.nr.: D25-10189012

Ref.: AJUN

1/5

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referat (5 min.)
2. Nyt fra uddannelsesudvalgets medlemmer, herunder fra de studerende (10 min.)
3. Nyt fra læreruddannelsen (10 min.)
4. Tema: Dannelse og værdier i læreruddannelsen – hvad skal vi ruste lærere til? (60 min.)
5. Eventuelt (5 min.)

13.30-13.35

Punkt 1 – Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referat

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Bilag 1 - Referat - Uddannelsesudvalgsmøde - 14.08.2025 - VIA Læreruddannelsen

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referatet fra d. 14.08.2025

Indstilling

Uddannelsesudvalget godkender dagsordenen og referat.

Referat

Referatet og dagsordenen blev godkendt uden bemærkninger.

13.35-13.45

Punkt 2 – Nyt fra uddannelsesudvalgets medlemmer, herunder fra de studerende

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

De af udvalgets medlemmer, som har nyt at orientere om, orienterer kort.

De studerende orienterer om nyt fra de studerende.

Indstilling

Uddannelsesudvalget tager orienteringen til efterretning.

Referat

Nyt fra kommunerne v. Stefan:

I kommunerne er det højsæson for budgetforhandlinger. Der er et historisk stort råderum. I Aarhus har det givet et markant afkast på skoleområdet; også i varige midler. "Bredere børnefællesskaber" er blevet forlænget med et år med finansiering på 50 mio. kroner. Skoleområdet er således blevet både prioritet og begunstiget. Det er væsentligt at bemærke, at politikerne tilkendegiver deres prioritering af skoleområdet, hvilket er vigtig i forhold til signalværdi til skolerne.

Punkt 3 – Nyt fra læreruddannelsen

Sagsansvarlig: Elsebeth Jensen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Læreruddannelsen giver status på:

- de to professionsmasteruddannelser
- efteroptag
- professionsprøven.

Indstilling

Uddannelsesudvalget tager orienteringen til efterretning.

Referat

De to professionsmasteruddannelser

- **Den psykologfaglige professionsmaster:** Der er afleveret en udviklingsplan. Heri beskrives især hvordan de enkelte institutioner tænker sig at organisere sig omkring uddannelsen, hvordan samarbejdet med praksis skal foregå m.v. Uddannelsen starter i aug. 2026.
- **Den lærerfaglige professionsmaster:** Der er indsendt første udkast til læringsmål og konstituerende fagområder. I uge 40 afholdes der igen møde i udviklingsgruppen i regi af UFS, hvor udkastet til konstituerende fagelementer og læringsmål skal drøftes, hvor efter der skal udarbejdes en udviklingsplan. Udkast til uddannelsen vil sandsynligvis komme i høring uddannelsesudvalget enten på mødet i november eller et ekstraordinært møde.

Efteroptag

- **Læreruddannelsen i Skive:** Der er optaget:
 - 19 studerende på det ordinære optag
 - 18 studerende på den skolebaserede læreruddannelse – 5 af disse er efteroptag
 - 3 studerende på meritlæreruddannelse
 - 3 studerende på enkelt fag.
- **Læreruddannelsen i Silkeborg:**
 - 18 studerende optager i efteroptag, hvilket er lidt mindre vanligt.
- **Læreruddannelsen i Aarhus:**
 - Har fuldt optag og har derfor ikke optaget studerende i efteroptag.
- **Læreruddannelsen i Vest:**
 - 7 ordinære studerende optaget i efteroptag, dog er to studerende efterfølgende overflyttet til Silkeborg, fordi de ikke kunne få de ønskede fag i Vest.
 - 10-12 netstuderende optaget i efteroptage.

Professionsprøven.

Anja Madsen Kvols orienterede om professionsprøven, som placerer sig i familie med 1. årsprøven og bachelorprøven. Prøven rejser en række spørgsmål, men det centrale og spændende er, at lærerfagligheden er i fokus. Der arbejdes aktuelt med at klæde underviserne på til at varetage prøven, herunder at inddrage video som et centralt element. De studerende skal i den forbindelse reflektere over egen undervisning via videoklip, som efterfølgende vurderes af underviser, censor og praktiklærer. Det er således praksisnære situationer fra skolen – og ikke teoretiske scenarier – der danner grundlag for vurderingen. Professionsprøven skal bidrage til at sætte den praksisbaserede viden i spil.

Det foreslås, at uddannelsesudvalget inddrages igen, når læreruddannelsen har gjort sig de første erfaringer med professionsprøven.

Punkt 4 – Tema: Dannelse og værdier i læreruddannelsen – hvad skal vi ruste lærere til?

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

[Link til program for Uddannelsesdebatten 2025](#)

Sagsfremstilling

Med afsæt i formiddagens oplæg på uddannelsesdebatten – herunder Ning de Coninck-Smiths perspektiver på åndelig oprustning og Michael Bang Petersens analyse af demokratiets tilstand - drøfter uddannelsesudvalget dannelse og værdier i læreruddannelsen og hvad vi skal ruste lærerne til.

Drøftelsespunkter:

- Hvilke dannelsesidealer og værdier skal præge læreruddannelsen i dag?
- Hvordan balancerer vi faglighed, personlig udvikling og demokratisk dannelse?
- Hvordan kan vi understøtte lærernes evne til at lede værdibaserede fællesskaber?

Udvalget drøfter i grupper og samler op i plenum.

Indstilling

Med afsæt i ovenstående drøftelser vurderer uddannelsesudvalget, om der er behov for en tydeligere værdimæssig profil i læreruddannelsen – og hvordan en sådan kan formes i samarbejde med aftagere og praksis.

Referat

Dannelse og værdier i læreruddannelsen

Drøftelserne tog afsæt i ønsket om at styrke **mægtiggørelse** – af de unge og af den enkelte lærer. Det blev fremhævet, at vi skal turde flytte fokus fra individet *som isoleret størrelse* til individet *gennem fællesskabet*. Mægtiggørelse handler om, at læreren kan sætte **hjørneflag for fællesskabet** samt stå stærkt i dialogen med forældre, som i stigende grad forventes at indgå aktivt i skolens dannelsesopgave.

Der blev peget på, at læreruddannelsen skal ruste de studerende til at **tænke komplekst om komplekse problemer** – særligt i relation til opdragelse og samarbejdet med hjemmet. Det er ikke frugtbart at placere ansvar entydigt hos enten skole eller forældre; i stedet skal de kommende lærere kunne navigere i spændingsfeltet mellem skole og forældre.

Et centralt tema var også **faglig trivsel**, som blev fremhævet som en ofte overset dimension i skolens kontekst. Lærere skal ikke blot påpege uhensigtsmæssig adfærd, men også kunne forklare *hvorfor* adfærden er uhensigtsmæssig. Vi skal støtte de nye lærere i at forstå deres rolle som **“settingens beskytter”** – en lærer i en skole med **elever**, som skal **løftes**.

Karakterdannelse og professionsidentitet

Der drøftede, hvordan den bredere **karakterdannelse** spiller sammen med den faglige dannelsesopgave.

Læreruddannelsen bør stille sig et **neutralt sted**, hvor de studerende lærer at balancere **faglighed, personlig udvikling og demokratisk dannelse**. Det blev dog rejst en bekymring for, om vi i tilstrækkelig grad lærer de studerende at facilitere **inddragende processer** – og ikke blot undervisning, hvor eleverne rækker hånden op.

Der blev advaret mod at falde i **individualiseringsfælden**, hvor det alene er den enkelte lærer, der skal stå stærkt. I stedet skal vi styrke **klassefællesskabet** som en demokratisk dannelsesopgave, hvor både børn og forældre skal kunne indgå i et fællesskab, som kræver kompromisser og fællesforståelse.

Demokratisk dannelse og støtte til dimittender

Et vigtigt perspektiv var fra Michael Bang Petersens analyse var, at **de unge har tillid til demokratiet**, men **lav politisk selvtillid**. Dimittender står ofte alene, og der blev peget på behovet for **mentorordninger** som en måde at understøtte dem i overgangen fra uddannelse til praksis.

Der blev også drøftet, hvordan lærerens **professionsbegreb** har ændret sig. Tidligere skulle læreren følge en lang række læringsmål, men nu er der skabt et åbent rum, som kræver **mod** at indtage. Det blev spurgt, hvad det er for et professionsbegreb, vi arbejder med i dag – og hvordan vi kan hjælpe de studerende med at finde deres ståsted.

Professionsprøven og værdimæssig profil

Professionsprøven blev fremhævet som et centralt redskab, hvor de studerende skal lære at finde **nedslag** og **begrunde deres valg**. Det kræver at de studerende tør **stille sig et sted** – og at læreruddannelsen har en opgave i at støtte de studerende i dette.

Afslutningsvis blev der udtrykt behov for at **genbesøge professionsprøven** og **justere kriterierne**, så de i højere grad afspejler en **tydeligere værdimæssig profil** i læreruddannelsen. En sådan profil bør formes i samarbejde med **aftagere og praksis**.

14.55 -15.00

Punkt 5 – Eventuelt

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Forslag til kommende møder:

- Mødet i november kan eventuelt være med fokus på fremmedsprog og besøg på Skovvangsskolen i Aarhus.
- I foråret 2026 kan et emne eventuelt være juniormesterlære, fx på en skole i Skive og Omegn.

Indstilling

Der planlægges på nuværende tidspunkt med, at mødet i november bliver med fokus på fremmedsprog og besøg på Skovvangsskolen i Aarhus.

I foråret 2026 kan et emne eventuelt være juniormesterlære, fx på en skole i Skive og omegn.

Referat